BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm005291

Dane szczegółowe

Właściciel:	**radkow1**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**II Rzeczpospolita (Polska)**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**cynk**
Materiał rewersu:	**cynk**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**! Bez sygnatur wytwórcy**
Wytwórca:	**! Bez sygnatur wytwórcy**
Średnica:	**brak danych**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●-||**
Profil:	**(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-09-14 14:32**

Opis guzika btrm005291

Polski guzik wojskowy (wzór 1919)
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia orła w koronie zamkniętej z krzyżykiem na samej górze, z głową zwróconą w swoją prawą stronę oraz ze skrzydłami skierowanymi ku górze. Na skrzydłach orła nie występują ani tzw. przepaska, ani rozety z piór przypominające pięcioramienne gwiazdy. Na obrzeżu guzika znajdują się przeważnie dwa lub trzy schodkowe okręgi.

Rewers bez sygnatur wytwórcy.

Przeznaczenie i datowanie
Guzik ten jest określany mianem *wzór 1919*, wprowadzono go *Przepisem Ubioru Polowego Wojsk Polskich*, który został zatwierdzony *Dekretem Wodza Naczelnego z dnia z 1 listopada 1919 roku*. Guziki te były przeznaczone dla oficerów, urzędników wojskowych, podoficerów i szeregowych wszelkich rodzajów broni oprócz Marynarki Wojennej. Wspomniany wyżej *Przepis*, w części opisowej, mówi o guzikach *metalowych z orzełkiem państwowym*.
Guziki tego wzoru były płaskie, puste w środku, przeważnie wykonane z dwóch cienkich cynkowych blaszek, zdarzały się rewersy wykonane z blaszki stalowej i najczęściej nie posiadały sygnatur wytwórcy. Uszka wykonywano w nich z cienkiego stalowego drutu i były częściowo ruchome. Małe guziki zamiast uszka miały niekiedy dwie ostro zakończone blaszki, guziki te były przeznaczone do mocowania paska przy czapce. Rysunek orła powinien być zgodny z rysunkiem zamieszczonym w ww. *Przepisie*, ale spotyka się bardzo wiele jego odmian, niekiedy znacznie różniących się od siebie. Spotykane są guziki na których orzeł umieszczony jest w dwóch lub trzech, schodkowo okładających się, okręgach. Znane są guziki w trzech głównych rozmiarach: ~15 mm (najczęściej czapkowe), ~22 mm oraz ~23,5 mm (najprawdopodobniej płaszczowe).
Kolejny wzór guzika wprowadzono w 1927 roku i jest on określany mianem *wzór 1927*.

Źródła

Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
Almanach oficerski na rok 1923/24, Warszawa 1923 - patrz: strona 216 (218) - Przepis ubioru polowego W.P.
Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
POLSKIE GUZIKI WOJSKOWE w XX wieku, Elbląg 1988
Um-1. Przepis ubioru polowego Wojsk Polskich r. 1919, Główna Księgarnia Wojskowa, Warszawa 1920
Wikipedia.pl - Mundur bojowy wz. 1919
Wikipedia.pl - Mundur codzienny wz. 1919
Wikipedia.pl - Mundur garnizonowy wz. 1919
Wikipedia.pl - Mundur salonowy wz. 1919
Wikipedia.pl - Mundur służbowy wz. 1919
Wikipedia.pl - Mundur Wojska Polskiego II RP
Wikipedia.pl - Polski mundur wojskowy
Wikipedia.pl - Polski orzeł wojskowy
Wikipedia.pl - Wojsko Polskie (II RP)

Wytwórca: ! Bez sygnatur wytwórcy

Starsze guziki nie były w ogóle sygnowane, zdecydowana większość guzików wykonanych techniką odlewu też nie posiadała oznaczeń wytwórcy. Niektórzy producenci nie podpisywali swoich wyrobów lub tylko czasowo ich nie znakowali (np. na początku swojej działalności). Francuskie guziki wojskowe, z okresu wojen napoleońskich, przeważnie nie były sygnowane, zwłaszcza te z uszkiem typu *koszyczek*. Współczesne, cywilne guziki ozdobne w zdecydowanej większości nie posiadają żadnych oznaczeń wytwórcy. Na podstawie braku sygnatury trudno wyciągać jakiekolwiek wnioski na temat wytwórcy, czy chociażby kraju pochodzenia. Jedyną podpowiedzią jest budowa guzika, która w pewnych sytuacjach może być pomocna w przypisaniu danego guzika do producenta, kraju, czy epoki.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:45**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.10